

A ג"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of בבא מציעא דף פ"ב
Some of the topics we will learn about include.

The Machlokes regarding

הלוהו על המשכון

If a person loaned someone money and took an item from the לווה as security;

The תנא קמא holds

שומר שכר הוי

The מלוה is considered a שומר on the משכון, because there is a benefit in keeping a משכון, and therefore if the משכון was lost or stolen he is liable to reimburse the לווה.

While רבי יהודה holds

הלוהו מעות שומר חנם

If the מלוה loaned him money, he is considered only a voluntary שומר, because he does not benefit from the loan, and therefore if the משכון was lost or stolen he is not liable to pay the לווה.

The corresponding Machlokes ורבי עקיבא regarding

המלוה את חבירו על המשכון

ואבד המשכון

If a person loaned someone money and took a משכון, and the משכון was lost.

B The Gemara's four approaches to this Machlokes

1.

בדשמואל קא מיפלגי

They disagree in שמואל's Halachah of

האי מאן דאוזפיה אלפא זוזי לחבריה

ואנח ליה קתא דמגלא עילויהו

אבד קתא דמגלא אבדו אלפא זוזי

If a person loaned 1000 זוז and was given a handle of a sickle as a משכון, if the מלוה loses it, he forfeits the entire loan, even though it was worth less than the loan, because as Rashi explains

לגביינא שקליה

וכל כמה דלא מהדרי ליה לא לגביה

The מלוה intends for it to be a temporary payment for the entire loan, and since he did cannot return it, he cannot collect the loan.

OR

2.

בדרב יצחק קא מיפלגי

They disagree in רבי יצחק's Halachah who says

בעל חוב שקונה משכון

The מלוה acquires the משכון in that he is liable even for

אונסין

OR

A

הלוהו על המשכון

רבי ירמיהו:

תנא קמא:

שומר שכר הלוהו מעות שומר חנם

רבי אליעזר - רבי עקיבא

המלוה את חבירו על המשכון ואבד המשכון

B

בדשמואל קא מיפלגי

האי מאן דאוזפיה אלפא זוזי לחבריה

ואנח ליה קתא דמגלא עילויהו אבד קתא דמגלא אבדו אלפא זוזי

בדרב יצחק קא מיפלגי

בעל חוב שקונה משכון

- C** 3. בשומר אבידה קא מיפלגי
They disagree in whether one becomes a שומר through the concept of העוסק במצוה פטור מן המצוה
He would be exempt from giving a poor man צדקה; and this פרוטה that he saves is considered a significant gain to render him a שומר שכר.
OR
4. They disagree in מלוה צריך למשכון
A מלוה who uses the actual משכון, does he fulfill a Mitzvah or not?
- The Machlokes in the Mishnah regarding המעביר חבית ממקום למקום ושברה
If a person carried someone's barrel from place to place and he stumbled and broke it;
And the Machlokes of נתקל פושע הוא
OR
נתקל אנוס הוא
Whether stumbling is considered negligence, an accident, or neither?

C

קלומר אבידה קא מיפלגי
העוסק במצוה פטור מן המצוה

מלוה צריך למשכון

המעביר חבית
ממקום למקום
ושברה

נתקל פושע הוא   נתקל אנוס הוא

1 So let's review ...

The previous Mishnah taught
הלוהו על המשכון
שומר שכר

If a person loaned someone money or produce and took an item for the לווה as security;
The שומר חנם holds the מלוה is considered a paid שומר on the משכון, because there is a benefit in keeping a משכון; and therefore if the משכון was lost or stolen he is liable to reimburse the לווה.

היה רבי יהודה disagrees and says it depends:
הלוהו מעות שומר חנם

If the מלוה loaned him money, he is considered merely a voluntary שומר, because he does not benefit from the loan, and therefore if the משכון was lost or stolen he is not liable.
הלוהו פירות שומר שכר

But if the מלוה loaned him produce, he is considered a paid שומר, because he benefits from the loan, as Rashi explains
בדרך פירות להרקיב
Had he not loaned the produce they would have become rotten, and now he gets back fresh produce.

2 רשאי אבא שאול says

רשאי אדם להשכיר משכונו של עני
להיות פוסק והולך עליו
מפני שהוא כמשיב אבידה

The מלוה is permitted to rent out a משכון that he got from a poor person and he deducts the rental from the loan amount, because he is considered returning the לווה's lost item; the income that the לווה could have gotten from renting it out.

And the Gemara explains;

במרא ופסל וקרדום
הואיל ונפיש אגרייהו וזוטר פחתיהו

The above applies only to a משכון such as a shovel or axe, because there is major gain and only minor loss.

=====

1

הלוי

הלוהו על המשכון

רבי יבוצב:

הלוהו מעות
שומר חנם

Because
he does not benefit
from the loan
If lost or stolen
he is NOT liable

תנא קמא:

שומר שכר

Because
there is a benefit
in keeping a משכון
If lost or stolen
he IS liable

הלוהו פירות
שומר שכר

Because he benefits
from the loan
בדרך פירות להרקיב

2

רשאי אבא שאול says:

רשאי אדם להשכיר משכונו של עני
להיות פוסק והולך עליו
מפני שהוא כמשיב אבידה

The מלוה is permitted to rent out a משכון that he got from a poor person and he deducts the rental from the loan amount,

Because
he is considered returning the לווה's lost item;
the income the לווה could have gotten from renting it out

The Gemara explains;

במרא ופסל וקרדום
הואיל ונפיש אגרייהו וזוטר פחתיהו

The above applies only to a משכון such as a shovel or axe

Because
there is major gain and only minor loss

3 The Gemara explains that the מחלוקת תנא קמא ורבי יהודה is actually the Machlokes in the following Braisa
המלוה את חבירו על המשכון
ואבד המשכון
If a person loaned someone money and took a משכון, and the משכון was lost;
רבי אליעזר says
ישבע ויטול מעותיו
The מלוה is not liable and he swears to the לווה that the משכון was indeed lost and he was not negligent, and therefore he can still collect the complete loan, because as Rashi explains
לאו לגביינא שקליה
אלא לזכרון דברים שקליה שלא יוכל לכפור
The מלוה did not intend for the משכון to be a temporary payment, but rather for proof to prevent the לווה from denying the loan. Apparently, רבי יהודה holds as רבי אליעזר, that
הלוהו מעות שומר חנם
ופטור מאבידה
רבי עקיבא says
יכול לומר לו כלום הלוייתני אלא על המשכון
אבד המשכון אבדו מעותיך
The מלוה is liable and he forfeits the loan in lieu of the משכון, because
לגביינא שקליה
The מלוה did intend for the משכון to be a temporary payment for the loan. Apparently, רבי עקיבא holds as the תנא קמא that
הלוהו מעות שומר שטר
וחייב באבידה
However,
הלוהו אלף זוז בשטר והניח לו משכון עליהם
ד"ה אבד המשכון אבדו מעותיו
If the loan of 1000 זוז was recorded in a document and the מלוה took a משכון, all agree that the מלוה is liable and he forfeits the loan in lieu of the משכון, because
לגביינא שקליה
ואינו יכול לכפור דהא קאי שטרא
The מלוה certainly intended for the משכון to be a payment, because the שטר already serves as a proof of the loan.

3 The Gemara explains that the מחלוקת תנא קמא ורבי יהודה is actually the Machlokes in the following Braisa:

**המלוה את חבירו על המשכון
ואבד המשכון**

<p>רבי עקיבא: יכול לומר לו כלום הלוייתני אלא על המשכון אבד המשכון אבדו מעותיך</p> <p><i>Because</i> לגביינא שקליה</p> <p>↓</p> <p>Apparently, ר"ע holds as the תנא קמא: הלוהו מעות שומר שטר וחייב באבידה</p>	<p>רבי אליעזר: ישבע ויטול מעותיו</p> <p><i>Because</i> לאו לגביינא שקליה אלא לזכרון דברים שקליה שלא יוכל לכפור</p> <p>↓</p> <p>Apparently, ר"א holds as רבי יהודה: הלוהו מעות שומר חנם ופטור מאבידה</p>
---	--

However,
הלוהו אלף זוז בשטר
והניח לו משכון עליהם
דברי הכל
אבד המשכון אבדו מעותיו

Because
לגביינא שקליה
ואינו יכול לכפור דהא קאי שטרא

4 The Gemara offers four approaches to the מחלוקת רבי אליעזר ורבי עקיבא

1.

בדלא שוי משכון שיעור זוזי
ובדשמואל קא מיפלגי

The Machlokes refers to a משכון worth less than the loan amount, and they disagree in שמואל's Halachah of האי מאן דאוזפיה אלפא זוזי לחבריה ואנח ליה קתא דמגלא עילויהו אבד קתא דמגלא אבדו אלפא זוזי

If a person loaned 1000 זוז and was given the handle of a sickle as a משכון, if the מלוה loses it, he forfeits the entire loan, even though it was certainly worth less than the loan, because as Rashi explains

לגביינא שקליה
וכל כמה דלא מהדרי ליה לא לגביה

The מלוה intended for the handle to be a temporary payment for the entire loan, and since he cannot return it, he cannot collect the loan.

משכון, רבי אליעזר who holds the מלוה is not liable for the משכון, לית ליה דשמואל

Because, a משכון that is worth less than the loan cannot be considered a temporary payment;

משכון, רבי עקיבא who holds the מלוה is liable for the משכון, אית ליה דשמואל

Because, a משכון that is worth less than the loan can be considered a temporary payment;

However

בדשוי משכון שיעור זוזי

If the משכון was equal to the loan amount, even רבי אליעזר agrees that the מלוה is liable for the משכון because לגביינא שקליה

4

The Gemara offers four approaches to the מחלוקת רבי אליעזר ורבי עקיבא

1

**בדלא שוי משכון שיעור זוזי
ובדשמואל קא מיפלגי**

The Machlokes refers to a משכון worth less than the loan and they disagree in שמואל's Halachah of

**האי מאן דאוזפיה אלפא זוזי לחבריה
ואנח ליה קתא דמגלא עילויהו
אבד קתא דמגלא
אבדו אלפא זוזי**

If a person loaned 1000 זוז and was given the handle of a sickle as a משכון, if the מלוה loses it, he forfeits the entire loan, even though it was certainly worth less than the loan,

As Rashi explains

לגביינא שקליה

וכל כמה דלא מהדרי ליה לא לגביה

The מלוה intended for the handle to be a temporary payment for the entire loan, and since he cannot return it, he cannot collect the loan.

רבי עקיבא

אית ליה דשמואל
Because, a משכון that is worth less than the loan can be considered a temporary payment;

רבי אליעזר

לית ליה דשמואל
Because, a משכון that is worth less than the loan cannot be considered a temporary payment;

However

בדשוי משכון שיעור זוזי

If the משכון was equal to the loan amount, even רבי אליעזר agrees that the מלוה is liable for the משכון because

לגביינא שקליה

5

2.

OR

אי בדלא שוי משכון שיעור זוזי
דכולי עלמא לית להו דשמואל

If the משכון was worth less than the loan amount, all agree that the משכון cannot be considered a temporary payment for the entire loan, and according to רבי עקיבא

אינו מפסיד אלא כנגד המשכון

The מלוה forfeits only a portion of the loan equivalent to the value of the משכון, but he can collect the rest.

והכא בדשווי שיעור זוזי

וקא מיפלגי בדר' יצחק

And the Machlokes refers to a משכון that was worth the amount of the loan, and they disagree in יצחק's Halachah of

מנין לבעל חוב שקונה משכון

The מלוה acquires the משכון in that he is liable even for משכון, because, regarding a מלוה who returns the משכון during the term of the loan, the Pasuk states

ולך תהיה צדקה

The מלוה has performed a righteous act. And

אם אינו קונה משכון צדקה מנא ליה

If the משכון does not belong to the מלוה it is not to be considered צדקה?

It must be because

מכאן לבעל חוב שקונה משכון

רבי אליעזר

לית ליה דרב יצחק

The מלוה does not acquire the משכון, and therefore, he's not liable.

רבי עקיבא

אית ליה דרב יצחק

The מלוה does acquire the משכון, and therefore, he IS liable.

5

2

**אי בדלא שוי משכון שיעור זוזי
דכולי עלמא לית להו דשמואל**

If the משכון was worth less than the loan amount, all agree that the משכון cannot be considered a temporary payment for the entire loan, and according to רבי עקיבא

אינו מפסיד אלא כנגד המשכון

The מלוה forfeits only a portion of the loan equivalent to the value of the משכון, but he can collect the rest.

**והכא בדשווי שיעור זוזי
וקא מיפלגי בדר' יצחק**

And the Machlokes refers to a משכון that was worth the amount of the loan, and they disagree in יצחק's halachah of

מנין לבעל חוב שקונה משכון

The מלוה acquires the משכון in that he is liable even for משכון, because, regarding a מלוה who returns the משכון during the term of the loan,

the Pasuk states

ולך תהיה צדקה

The מלוה has performed a righteous act.

And

אם אינו קונה משכון צדקה מנא ליה

If the משכון does not belong to the מלוה it is not to be considered צדקה?

It must be because

מכאן לבעל חוב שקונה משכון

רבי עקיבא

אית ליה דרב יצחק

The מלוה does acquire the משכון, therefore, he IS liable.

רבי אליעזר

לית ליה דרב יצחק

The מלוה does not acquire the משכון, therefore, he's not liable.

6

3.

OR

אלא משכנו שלא בשעת הלואתו

כולי עלמא אית להו דרבי יצחק

If the מלוה took the משכון after he gave the loan, all agree that the מלוה does acquire the משכון, because the above Pasuk refers to a משכון that Bais Din's שליח took after the loan was due, in which the מלוה acquires the משכון because ודאי לגביינא שקליה

However,

והכא במשכנו בשעת הלואתו

ובשומר אבידה קא מיפלגי

The Machlokes refers where the מלוה took the משכון at the time of the loan, which he does not acquire, because לאו לגביינא שקליה

And they disagree in the יוסף רבה ורב יוסף regarding מחלוקת רבה ורב יוסף regarding שומר אבידה, someone who found a lost item; what is his status while guarding it until he returns it?

רב יוסף says

שומר אבידה

כשומר שכר

He is considered a paid guardian, who is liable if the אבידה was lost or stolen, because as the Gemara in בבא קמא explains

בההיא הנאה דלא בעיא למיתבי ליה ריפתא לעניא

הוי כשומר שכר

While guarding the item he is occupied with the Mitzvah of השבת אבידה, and based on

העוסק במצוה פטור מן המצוה

He would be exempt from giving a poor man שכר; and this פרוטה that he saves is considered a significant gain to render him a שכר שומר.

While רבה says

שומר אבידה

כשומר חנם

He is merely an unpaid guardian, who is not liable if the אבידה was lost or stolen, because

מאי הנאה קא מטי ליה

To be exempt from giving the פרוטה is not considered a benefit.

רבי אליעזר

לית ליה דרב יוסף

Therefore, he's a שומר חנם and not liable.

רבי עקיבא

אית ליה דרב יוסף

Therefore, he's a שכר שומר and liable.

6

3

אלא משכנו שלא בשעת הלואתו
כולי עלמא אית להו דרבי יצחק

If the מלוה took the משכון after he gave the loan, all agree that the מלוה does acquire the משכון, because the above Pasuk refers to a משכון that Bais Din's שליח took after the loan was due, in which the מלוה acquires the משכון because

ודאי לגביינא שקליה

However,

והכא במשכנו בשעת הלואתו
ובשומר אבידה קא מיפלגי

The Machlokes refers where the מלוה took the משכון at the time of the loan, which he does not acquire, because

לאו לגביינא שקליה

And they disagree in the יוסף רבה ורב יוסף regarding

שומר אבידה

someone who found a lost item; what is his status while guarding it until he returns it?

רב

שומר אבידה
כשומר חנם

He is merely an unpaid guardian, who is not liable if the אבידה was lost or stolen,

because

מאי הנאה קא מטי ליה

To be exempt from giving the פרוטה is not considered a benefit.

רב יוסף

שומר אבידה
כשומר שכר

He is considered a paid guardian, who is liable if the אבידה was lost or stolen,

because

בההיא הנאה דלא בעיא למיתבי ליה ריפתא לעניא הוי כשומר שכר

While guarding the item he is occupied with the Mitzvah of השבת אבידה, and based on the פרוטה that he saves is considered a significant gain to render him a שכר שומר.

רבי עקיבא

אית ליה דרב יוסף
Therefore
he's a שומר שכר and liable.

רבי אליעזר

לית ליה דרב יוסף
Therefore,
he's a שומר חנם and not liable.

7

4.

OR

בשומר אבידה דכולי עלמא אית להו דרב יוסף
Regarding a שומר אבידה all agree that the finder does
become a שומר שכר;
And the Machlokes is only regarding
במלוה צריך למשכון
A מלוה who uses the משכון and deducts it from the loan,
does he fulfill a Mitzvah or not?
רבי אליעזר holds
לאו מצוה קא עביד
שלהנאתו מתכוין
He does not fulfill a Mitzvah because his intentions are
merely for his own benefit, to have the use of the משכון.
Therefore, he only becomes a שומר חנם, and he's not liable.
רבי עקיבא holds
מצוה קא עביד שהלוהו
He nevertheless fulfills the Mitzvah of lending someone
money. Therefore, he becomes a שומר שכר through the
concept of רב יוסף, and he IS liable.
=====

7

4

בשומר אבידה דכולי עלמא אית להו דרב יוסף

Regarding a שומר אבידה
all agree that the finder does become a שומר שכר;

And the Machlokes is only regarding
במלוה צריך למשכון

A מלוה who uses the משכון and deducts it from the loan,
does he fulfill a Mitzvah or not?

רבי עקיבא

מצוה קא עביד
שהלוהו

He nevertheless fulfills
the Mitzvah of lending
someone money.
Therefore, he becomes a
שומר שכר through the
concept of רב יוסף,
and he IS liable.

רבי אליעזר

לאו מצוה קא עביד
שלהנאתו מתכוין

He does not fulfill a Mitzvah
because his intentions are
merely for his own benefit,
to have the use of the משכון.
Therefore,
he only becomes a שומר חנם,
and he's not liable.

8

Zugt Di Mishnah

המעביר חבית ממקום למקום ושברה
בין שומר חנם בין שומר שכר ישבע
If a person carried someone's barrel from place to place
and he stumbled and broke it, the תנא קמא, who is רבי מאיר,
holds regardless of whether he was a paid or not, he makes
a שבועה and becomes exempt, because
נתקל אנוס הוא
Stumbling is considered an accident, for which even a
פטור שומר שכר is פטור.

8

משנה

המעביר חבית ממקום למקום ושברה בין שומר חנם בין שומר שכר ישבע

If a person carried someone's barrel
from place to place and he stumbled and broke it,
the תנא קמא, who is רבי מאיר, holds
regardless of whether he was a paid or not,
he makes a שבועה and becomes exempt, because

נתקל אנוס הוא

Stumbling is considered an accident,
for which even a שומר שכר is פטור.

9 However, the Gemara cites a Braisa in which רבי מאיר says that he is חייב, because נתקל פושע הוא Stumbling is considered negligence. And the Gemara explains that there's a Machlokes in the opinion of רבי מאיר.

in the Braisa says, it depends; שומר חנם ישבע נושא שכר ישלם Because נתקל לאו אנוס הוא Stumbling is not considered an accident; however, נתקל לאו פושע הוא It is not considered negligence either. Therefore, האי כי דיניה והאי כי דיניה A שומר חנם is exempt with a שבועה, but a שכר is liable.

9 However, the Gemara cites a Braisa in which רבי מאיר says that he is חייב, because נתקל פושע הוא Stumbling is considered negligence.

And the Gemara explains that there's a Machlokes in the opinion of רבי מאיר.

רבי יבוצב

שומר חנם ישבע – נושא שכר ישלם

Because...

נתקל לאו פושע הוא Stumbling is not considered negligence either.	נתקל לאו אנוס הוא Stumbling is not considered an accident.
--	--

Therefore,

האי כי דיניה – והאי כי דיניה

A שומר חנם is exempt with a שבועה, but a שכר is liable.

10 רבי אליעזר says זה וזה ישבע ותמיה אני אם יכולין זה וזה לישבע As the Gemara explains he holds that both שומר חנם and שכר cannot make a שבועה, and therefore they are both liable to pay, because היכא דאיכא ראייה ניתי ראייה ונפט

If the barrel broke in an area that is frequented by many people, the שומר does not become exempt through a שבועה. Rather he must search for witnesses who saw the accident.

As the Pasuk in יהודה א' cites the source in the Pasuk אין רואה

שבועת ה' תהיה בין שניהם Only if there were no possible witnesses, does the שומר become exempt through a שבועה;

הא יש רואה יביא ראייה ויפט

=====

10 רבי אליעזר זה וזה ישבע ותמיה אני אם יכולין זה וזה לישבע Both שומר חנם and שכר cannot make a שבועה, and therefore they are both liable to pay, because

היכא דאיכא ראייה ניתי ראייה ונפט

If the barrel broke in an area that is frequented by many people, the שומר does not become exempt through a שבועה.

Rather he must search for witnesses who saw the accident.

As the Pasuk in יהודה א' cites the source in the Pasuk שבועת ה' תהיה בין שניהם

Only if there were no possible witnesses, does the שומר become exempt through a שבועה;

הא יש רואה

יביא ראייה ויפט

11 The Perek concludes with the following incident:
 הרב רב בר חנן's workers, while transporting a barrel of wine,
 broke it through negligence;
 שקל לגלימייהו
 He confiscated their cloaks as payment.
 They complained to רב, who told him
 הב להו גלימייהו
 Return their cloaks.
 When questioned Rav explained, although they are
 Halachically liable, a person of your stature must go
 beyond the letter of the law, as the Pasuk states
 למען תלך בדרך טובים

Rav then added
 זיל הב אגרייהו
 Pay them their wages as well, because the Pasuk
 concludes
 וארחות צדיקים תשמור

הדרן עלך השוכר את האומנין
 מסכת בבא מציעא completed the sixth Perek of בבא מציעא,
 and in the next Shiur we will begin the seventh
 Perek, השוכר את הפועלים, B'ezras Hashem.

11

*רבה בר בר חנן's workers,
 while transporting a barrel of wine,
 broke it through negligence;
 שקל לגלימייהו
 He confiscated their cloaks as payment.*

*They complained to רב, who told him
 הב להו גלימייהו
 Return their cloaks.*

*When questioned Rav explained,
 although they are Halachically liable,
 a person of your stature must go beyond the letter of the
 law, as the Pasuk states*

למען תלך בדרך טובים

*Rav then added
 זיל הב אגרייהו
 Pay them their wages as well,
 because the Pasuk concludes
 וארחות צדיקים תשמור*

הדרן עלך השוכר את האומנין